

ОСНОВНИ МЕТОДИ И МОДЕЛИ ЗА ПРОГНОЗИРАНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИ АКТИВНОТО НАСЕЛЕНИЕ (РАБОТНАТА СИЛА)

Яна Генчева-Димова*

РЕЗИЮМЕ В статията са представени групирани основни методи и модели за анализ и прогнозиране на текущото икономическо активно население (работната сила). Изборът на конкретен модел зависи основно от наличието на подходяща информация за него. Тя може да се получи пряко от текущата статистика или да се оцени косвено чрез друга налична информация.

ВЪВЕДЕНИЕ Съгласно приетите международни стандарти категорията “икономически активно население” се използва за измерване на: **обичайно икономически активно население** - установявано за дълъг период от време (напр. 1 година) и **текущо икономически активно население** - измервано за кратък период от време (напр. 1 седмица). Последното най-често в регулярните статистически наблюдения се определя като еквивалент на **работната сила**.

Текущото икономически активно население (ИАН), или работната сила, свързва възможностите на демографската система за предлагането на труд и икономическата система за неговото търсене. То включва заетите и безработните лица на определена възраст в страната. Като статистическа категория ИАН се наблюдава изчерпателно към критичния момент (дата) на всяко преброяване на населението или извадково, непрекъснато, като се обобщават тримесечни резултати (работна сила). В статията двете групи се разглеждат като една под наименованието “икономически активно население” или за краткост само “активни”. Поради различия в обхвата и метода на наблюдение при двете изучавания препоръчваме да се използват подходящи отношения между тях при моделиране на икономическата активност и работната сила.

Чрез събраната статистическа информация от тези изследвания могат обосновано да се анализират и прогнозираат важни социално-икономи-

*Задочен аспирант в ЦИН при БАН, старши експерт в ТСБ - Пловдив; e-mail: dimova69@abv.bg .